

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

кафедра іноземних мов №2

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ІНОЗЕМНА»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність – 293 «Міжнародне право»

Освітня програма/спеціалізація – «Міжнародне право»

Статус дисципліни – обов'язкова

Рік набору – 2018

Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мов як іноземна» для іноземних студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 293 «Міжнародне право» спеціалізації «Міжнародне право» міжнародно-правового факультету. – Харків: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2021. – 17 с.

Розробник:

Місеньова Вікторія Вікторівна, доцентка кафедри іноземних мов № 2,
кандидатка філологічних наук, доцентка

Затверджено на засіданні кафедри іноземних мов № 2

(протокол № 8 від 01.09.2021 р.)

Завідувач кафедри _____ Липко Ірина Петрівна

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Програма навчальної дисципліни.....	6
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	8
5. Теми практичних занять.....	9
6. Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання	11
7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	14

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародне право» підготовки бакалаврів спеціальності 293 «Міжнародне право» галузі знань 29 «Міжнародні відносини».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів ЕКТС - 14	Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»	Обов'язкова	
Модулів - 4		Рік підготовки:	
		семестр	
Загальна кількість годин - 420	Спеціальність – 293 «Міжнародне право» Спеціалізація – «Міжнародне право»	7-й	8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 8; самостійної роботи студента - 9-10		Лекції	
		-	-
	Рівень освіти – перший (бакалаврський)	Практичні заняття	
		130 год.	130 год.
		Самостійна робота	
		80 год.	80 год.
		Вид контролю:	
		поточний контроль; підсумковий контроль - залік/ іспит	

Програма базується на комплексному підході до вивчення української мови з урахуванням останніх досягнень та вимог методики викладання української мови як іноземної у вищих навчальних закладах України.

Мета навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» – формування та розвиток україномовної комунікативної компетентності іноземних студентів, що складається з лінгвістичної компетентності (мовленнєвих умінь і мовних знань), соціолінгвістичної та прагматичної компетентностей, у навчально-професійній та соціокультурній сферах комунікативного підключення.

Завдання:

- сформувати в іноземних студентів компетентності усного та писемного мовлення, читання, слухання та перекладу та реалізувати комунікативні наміри через сприймання, продукцію, інтеракцію або медіацію;
- удосконалити україномовні комунікативні компетентності в соціокультурній сфері та сфері міжнародних відносин;
- ознайомити з основними особливостями офіційно-ділового стилю мовлення та правилами складання різних видів ділових документів;
- виступати з промовою та презентацією в рамках юридичного дискурсу з використанням демонстраційних матеріалів та інформаційних технологій.

Пререквізити: «Іноземна мова (перша)», «Країнознавство», «Науковий стиль мовлення».

Кореквізити: «Вступ до правових систем країн Центральної Азії», «Історія держави та права зарубіжних країн», «Основи геополітики», «Дипломатичний протокол та етикет», «Правничі системи сучасності», «Іноземна мова (друга)».

Постреквізити: «Іноземна правнича мова (права людини)», «Іноземна правнича мова (міжнародне публічне право)»; «Іноземна правнича мова (право ЄС)», «Право розв'язання міжнародних спорів», «Універсальні та регіональні системи захисту прав людини», «Право ЄС», «Конституційне право», «Міжнародне приватне право» та ін.

Мова навчання – українська.

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН 1. Виявляти знання достатнього діапазону мовлення для чіткого опису в контекстах.

РН 2. Володіти лексикою та темами в контекстах.

РН 3. Спілкуватися зі свідомою граматичною правильністю.

РН 4. Демонструвати знання морфологічної та синтаксичної структури мови.

РН 5. Володіти вимовою, інтонацією та фразовим наголосом для вираження відтінків значення.

РН 6. Продукувати чітке, змістовне, об'ємне писемне мовлення з належним послідовним плануванням та розбивкою на абзаци з правильним використанням пунктуації в контекстах.

РН 7. Знати правила написання, уміти користуватись словником та знати умовні позначення, що використовуються в ньому для репрезентації вимови.

РН 8. Брати участь в групових дискусіях/бесідах на загальні, суспільно-політичні теми та тем в контекстах.

РН 9. Користуватись мовленням з соціальними цілями, у тому числі в емоційному, алюзивному та жартівливому аспектах.

РН 10. Використовувати функціонально усне мовлення або письмовий текст, які складаються з поширеної послідовності відрізків: опис, розповідь, коментар, пояснення, вимога, демонстрація, інструкція, аргументація і т.д. в контекстах.

РН 11. Використовувати схеми/програми соціальної взаємодії, які підтримують спілкування через інтерактивну комунікативну діяльність.

РН 12. Використовувати у спілкуванні та в процесі пізнання іншомовні соціокультурні та соціолінгвістичні реалії.

Навчальна дисципліна забезпечує формування іноземними студентами загальних і спеціальних компетентностей та набуття результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Міжнародне право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовами як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати.

ЗК 7. Навички використання інформаційних технологій і баз даних.

ЗК 9. Здатність працювати самостійно.

Спеціальних компетентностей:

СК 22. Здатність працювати з міжнародними документами (договорами, актами міжнародних організацій тощо), аналізувати їхній характер і юридичний статус, складати проекти й супровідну документацію українською мовою.

СК 24. Навички читання, говоріння, перекладу, аудіювання, письма українською мовою в сфері міжнародного права.

Програмних результатів навчання:

ПРН 23. Демонструвати здатність до праці в міжнародно-правовому контексті.

ПРН 24. Демонструвати здатність вести іншомовну професійну комунікацію українською мовою в сфері міжнародного права.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Фонетична система української мови.

Граматична системи української мови (частина I).

Тема 1. Фонетична система української мови.

1.1. Особливості вимови українських голосних і приголосних у порівнянні з російськими. 1.2. Уживання м'якого знаку й апострофа. 1.3. Засоби милозвучності. 1.4. Спрощення приголосних. Подвоєння і подовження приголосних. 1.5. Чергування голосних і приголосних в українській мові.

Розвиток усного мовлення: тема «Український етикет».

Тема 2. Іменник.

2.1. Граматичні категорії іменника (рід, число, відмінки). 2.2. Особливості відмінково-прийменникової системи української мови. 2.3. Відмінювання іменників.

Розвиток усного мовлення: тема «Навчання в університеті. Мій факультет, моя група».

Тема 3. Прикметник.

3.1. Особливості відмінювання прикметників в українській мові. 3.2. Творення ступенів порівняння прикметників.

Розвиток усного мовлення: тема «Моя сім'я, родинні стосунки, сімейні свята».

Модуль 2. Граматична система української мови (частина II).

Тема 4. Займенник.

4.1. Розряди займенників. 4.2. Відмінювання особових займенників та зворотного займенника *себе*. 4.3. Відмінювання присвійних займенників. 4.4. Відмінювання

означальних, вказівних та питальних займенників. 4.5. Особливості відмінювання заперечних та неозначених займенників.

Розвиток усного мовлення: тема «Зовнішній вигляд. Характер людини».

Тема 5. Числівник.

5.1. Особливості відмінювання порядкових числівників. 5.2. Відмінювання кількісних числівників. 5.3. Узгодження числівників з іменниками і прикметниками.

Розвиток усного мовлення: тема «Мій робочий/вихідний день».

Тема 6. Дієслово.

6.1. Дієвідмінювання дієслів теперішнього часу. 6.2. Минулий час дієслів. 6.3. Творення форм майбутнього часу дієслів. 6.4. Чергування у відмінюванні дієслів. 6.5. Творення форм наказового способу дієслів.

Розвиток усного мовлення: тема «Вільний час, захоплення, відпочинок».

Модуль 3. Граматична система української мови (частина III).

Тема 7. Дієприкметник та дієприслівник.

7.1. Особливості творення та вживання дієприкметників в українській мові. 7.2. Предикативні форми на *-но*, *-то*. 7.3. Творення та вживання дієприслівників недоконаного виду. 7.4. Творення та вживання дієприслівників доконаного виду.

Розвиток усного мовлення: тема «Спорт у моєму житті».

Тема 8. Сполучник.

8.1. Значення та вживання сполучників сурядності. 8.2. Значення та вживання сполучників підрядності.

Розвиток усного мовлення: тема «Майбутня професія».

Модуль 4. Ділова українська мова.

Тема 9. Офіційно-діловий стиль мовлення.

9.1. Офіційно-діловий стиль та його підстили. 9.2. Документ. Загальні вимоги до складання й оформлення документів. 9.3. Класифікація документів.

Розвиток усного мовлення: тема «Країна походження, рідне місто/село».

Тема 10. Документація з кадрово-контрактових питань.

10.1. Заява. 10.2. Автобіографія як службовий документ. 10.3. Резюме.

Розвиток усного мовлення: тема «Україна. Місто Київ».

Тема 11. Особисті офіційні документи.

11.1. Доручення. 11.2. Розписка.

Розвиток усного мовлення: тема «Місто Харків».

Тема 12. Довідково-інформаційні документи.

12.1. Пояснювальна записка. 12.2. Довідка.

Розвиток усного мовлення: тема «Подорожі у моєму житті».

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

Модуль №.	Денна форма навчання			
	Разом	Аудиторні заняття (кількість годин)		
		Лекційні	Практичні	Самостійні
Модуль 1. Фонетична та граматична системи української мови.				
Тема 1. Фонетична системи української мови.	34		20	14
Тема 2. Іменник.	36		24	12
Тема 3. Прикметник.	36		24	12
Разом	106		68	38
Модуль 2. Граматична система української мови (частина II).				
Тема 4. Займенник.	34		20	14
Тема 5. Числівник.	34		20	14
Тема 6. Дієслово.	38		24	14
Разом	106		64	42
Модуль 3. Граматична система української мови (частина III).				
Тема 7. Дієприкметник та дієприслівник.	32		20	12
Тема 8. Сполучник.	32		20	12
Разом	64		40	24
Модуль 4. Ділова українська мова.				
Тема 9. Офіційно-діловий стиль мовлення.	38		24	14
Тема 10. Документація з кадрово-контрактових питань.	36		22	14
Тема 11. Особисті офіційні документи.	36		22	14
Тема 12. Довідково-інформаційні документи.	34		20	14
Разом	144		88	56
Разом / ECTS	420/14		260	160

5. Теми практичних занять

Теми модулів	Теми практичних занять	Денна форма
Модуль 1. Фонетична система української мови. Граматична системи української мови.		
Тема 1. Особливості вимови українських голосних і приголосних у порівнянні з російськими.	Уживання м'якого знаку й апострофа. Засоби милозвучності. Спрощення приголосних. Подвоєння і подовження приголосних. Чергування голосних і приголосних в українській мові.	10
	Розвиток усного мовлення: тема «Український етикет».	10
Тема 2. Іменник. Граматичні категорії іменника (рід, число, відмінки).	Особливості відмінково-прийменникової системи української мови. Відмінювання іменників.	12
	Розвиток усного мовлення: тема «Навчання в університеті. Мій факультет, моя група».	12
Тема 3. Прикметник. Особливості відмінювання прикметників в українській мові.	Творення ступенів порівняння прикметників.	12
	Розвиток усного мовлення: тема «Моя сім'я, родинні стосунки, сімейні свята».	12
Модуль 2. Граматична система української мови (частина II).		
Тема 4. Займенник. Розряди займенників.	Відмінювання особових займенників та зворотного займенника <i>себе</i> . Відмінювання присвійних займенників. Відмінювання означальних, вказівних та питальних займенників. Особливості відмінювання заперечних та неозначених займенників.	10
	Розвиток усного мовлення: тема «Зовнішній вигляд. Характер людини».	10
Тема 5. Числівник. Особливості відмінювання числівників.	Особливості відмінювання порядкових числівників. Відмінювання кількісних числівників. Узгодження числівників з іменниками і прикметниками.	10
	Розвиток усного мовлення: тема «Мій робочий/вихідний день».	10

Тема 6. Дієслово. Дієвідмінювання дієслів.	Дієвідмінювання дієслів теперішнього часу. Минулий час дієслів. Творення форм майбутнього часу дієслів. Чергування у відмінюванні дієслів. Творення форм наказового способу дієслів.	12
	Розвиток усного мовлення: тема «Вільний час, захоплення, відпочинок».	12
Модуль 3. Граматична система української мови (частина III).		
Тема 7. Дієприкметник та дієприслівник. Особливості творення та вживання дієприкметників та дієприслівників в українській мові.	Предикативні форми на <i>-но, -то</i> . Творення та вживання дієприслівників недоконаного виду. Творення та вживання дієприслівників доконаного виду.	10
	Розвиток усного мовлення: тема «Спорт у моєму житті».	10
Тема 8. Сполучник. Значення та вживання сполучників.	Значення та вживання сполучників сурядності. Значення та вживання сполучників підрядності.	10
	Розвиток усного мовлення: тема «Майбутня професія».	10
Модуль 4. Ділова українська мова.		
Тема 9. Офіційно-діловий стиль мовлення. Офіційно-діловий стиль та його підстилі.	Документ. Загальні вимоги до складання й оформлення документів. Класифікація документів.	12
	Розвиток усного мовлення: тема «Країна походження, рідне місто/село».	12
Тема 10. Документація з кадрово-контракткових питань.	Заява. Автобіографія як службовий документ. Резюме.	10
	Розвиток усного мовлення: тема «Україна. Місто Київ».	12
Тема 11. Особисті офіційні документи.	Доручення. Розписка.	10
	Розвиток усного мовлення: тема «Місто Харків».	12
Тема 12. Довідково-інформаційні документи.	Пояснювальна записка. Довідка.	10
	Розвиток усного мовлення: тема «Подорожі у моєму житті».	10
Разом		260

6. Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне опитування (індивідуальне, фронтальне, групове), співбесіда, словникові диктанти, виконання письмових завдань, виконання тестових завдань, захист презентацій за темами практичних занять. За результатами практичних занять із кожного з чотирьох модулів розраховується середньоарифметична кількість балів (максимальна оцінка за кожен модуль – 8 балів), що включається до підсумкової оцінки знань.

Протягом семестру студенти виконують завдання для **самостійної роботи** (опрацювання додаткової літератури за темами модулів, виконання граматичних, лексичних, лексико-граматичних завдань, написання есе, листів, реферування науково-популярних статей; підготовка тез доповідей та статей на науково-практичні конференції; участь у moot-court; проходження он-лайн курсів з англійської мови; проведення дослідження (проекту) з вузької проблематики з подальшою його презентацією з використанням PowerPoint, тощо). Робота є індивідуальною та самостійною, а отже співавторство студентів та інші форми надання допомоги один одному не допускаються. При виконанні самостійної роботи студент зобов'язаний додержуватися правил щодо академічної доброчесності та безпосередньо недопущення плагіату. Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 8.

Формою **підсумкового контролю** знань студентів з дисципліни є іспит. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за іспит, становить 60 балів. Іспит складається в усній формі за білетами до іспиту. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та самостійної роботи, за якої студент допускається до іспиту, становить 20 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів дисципліни «Українська мова як іноземна»:

Поточний контроль				Самостійна робота студентів	Підсумковий контроль іспит	Підсумкова оцінка знань
Практичні заняття						
Модуль № 1	Модуль № 2	Модуль № 3	Модуль № 4			
max 8	max 8	max 8	max 8	max 8	max 60	max 100

Критерії оцінювання з дисципліни «Українська мова як іноземна»:

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті (за модуль)	Мах 8	Студент виконав і належним чином оформив усі завдання. Усні та письмові відповіді є зв'язними і логічно побудованими, свідчать про володіння матеріалом, демонструють вживання різноманітних граматичних конструкцій, не містять помилок. Студент правильно виконав 90-100% завдань контрольної роботи, спрямовані на перевірку знань лексики й граматики.
	6	Студент виконав і належним чином оформив усі завдання. Усні та письмові відповіді є зв'язними і логічно побудованими, свідчать про володіння матеріалом, демонструють вживання різноманітних граматичних конструкцій, але містять невелику кількість помилок, які суттєво не впливають на розуміння сказаного або прочитаного. Студент правильно виконав 75-89% завдань контрольної роботи, спрямовані на перевірку знань лексики й граматики.
	4	Студент виконав і належним чином оформив усі завдання. Усний і письмовий відповіді є недостатньо зв'язними і логічно побудованими, свідчать про обмежене володіння матеріалом твору, демонструють вживання обмеженого набору граматичних конструкцій, містять значну кількість помилок, які суттєво не впливають на розуміння сказаного або прочитаного. Студент правильно виконав 60-74% завдань контрольної роботи, спрямовані на перевірку знань лексики й граматики.
	2	Студент виконав і належним чином оформив лише деякі завдання, обсяг яких становить не менше 50-59% від загального обсягу. Усні та письмові відповіді є недостатньо зв'язними і логічно побудованими, свідчать про недостатнє володіння матеріалом, демонструють вживання обмеженого набору граматичних конструкцій, містять значну кількість помилок, деякі з котрих суттєво впливають на розуміння сказаного або прочитаного. Студент правильно виконав 50-59% завдань контрольної роботи, спрямовані на перевірку знань лексики й граматики.
	Min 0	Студент виконав менше 50% від загального обсягу завдань.
Оцінка самостійної роботи студента	Мах 8	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження, вільне володіння іншомовною термінологією, уміння демонструвати безпомилкове монологічне та діалогічне мовлення, уміння самостійно, критично й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні та практичні висновки.
	7	Розкрито основні положення теми, але є деякі неточності у викладанні матеріалу, наявність незначних граматичних, лексичних та фонетичних помилок, які не паплюжать основний зміст.

	6	Розкрито основні положення теми, але наявні певних лексичних, граматичних та фонетичних помилок, деякі питання висвітлено неповно. Студент добре володіє матеріалом, але відсутня творчість та самостійність у дослідженні.
	5	Поверхнєве володіння темою, наявність значних лексичних, граматичних та фонетичних помилок, які впливають на сприйняття і розуміння інформації.
	4	Поверхнєве володіння темою, наявність вагомих лексичних, граматичних та фонетичних помилок, які призводять до спотворення розуміння змісту інформації.
	Min 0	Студент не володіє інформацією за темою, демонструє низький рівень володіння мови та мовлення на лексичному, граматичному та фонетичному рівнях.
Іспит	Max 60	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах та концепціях дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни та використання отриманих знань у практичній роботі.
	55	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	50	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	45	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки та суттєві неточності у відповіді на іспиті за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	40	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на іспиті за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача
	35	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.

		2. Наявність помилок у відповіді на іспиті.
	Min 0	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Нemoжливiсть продовжити навчання або здiйснювати професiйну дiяльнiсть без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34

7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

7.1. Література

Основна література

1. Валіт О.С., Колоколова А.О., Лагута Т.М. Українська мова для іноземних студентів: навчальний посібник. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2018. – 200 с.
2. Тростинська О.М. Українська мова для російськомовних іноземних студентів. – Х.: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2011. – 126 с.

Додаткова література

3. Вінницька В.М., Головяшина Н.П., Плющ Н.П. Українська мова як іноземна: Початковий курс граматики для студентів-іноземців. – К.: Київськ. нац. ун-т імені Т. Шевченка, 2002. – 379 с.
4. Українська мова для іноземців: Збірник вправ / Н.С. Ніколаєва, В.І. Невоїт, В.О. Любчевська та ін. – Київ: Сокур, 2002. – 174 с.
5. Шацько Л.І. Культура української фахової мови / Л.І. Шацько, Л.В. Кравець. – К.: ВЦ «Академія», 2007. – 360 с.
6. Калашник В.С., Опришко А.Я., Свашенко А.А. Русско-украинский разговорник. – Київ: Вища школа, 1992.
7. Лисиченко Л.А., Маленко О.О. Українська мова. Практикум. – Харків: Основа, 2008.
8. Максименко В.Ф. Адміністрування та сучасне діловодство. – Харків: ХНУ, 2003.
9. Мова для всіх / В.В. Бондаренко, О.О. Резван, Н.С. Моргунова та ін. – Харків: ХНАДУ, 2010. – 210 с.
10. Шевелева Л.А. Український правопис у таблицях. – Харків: Основа, 1998.
11. Жлуктенко Ю.А., Карпиловская Е.А., Ярмач В.И. Изучаем украинский язык. – Київ: Либідь, 1996.
12. Зайченко Н.Ф., Воробйова С.А. Практичний курс української мови для іноземців: усне мовлення. – К.: Знання України, 2007. – 324 с.
13. Лисиченко Л.А., Маленко О.О. Українська мова. Практикум. – Харків: Основа, 2008.
14. Ушакова Н.І., Петров І.В. Знайомтесь: Україна. – Харків: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2012.
15. Ющук І.П. Украинский язык для начинающих. – Київ: Просвіта, 1992.
16. Зайченко Н.Ф. Практичний курс української мови для іноземців: усне мовлення / Зайченко Н.Ф., Воробйова С.А. – К. : Знання України, 2010. – 324 с.
17. Ющук І.П. Курс прискореного навчання української мови [Текст] – К.: МП «Боривітер», 1994.
18. Коржено В.Я. Українська мова для студентів-іноземців підготовчого відділення. Розмовно-фонетичний курс: навч. посібник / В.Я. Корженко, З.П. Корженко, Л.В. Горчинська. – Вінниця: ВНТУ, 2005. – 237 с.

7.2. Словники

1. Новітній українсько-російський словник: близько 60 тис. слів / За ред. д-ра філологічних наук, проф. Л.М. Пелепейченко. – Х.: Прапор, 2002. – 1085 с.
2. Волощак М. Неправильно – правильно: Довідник з українського слововживання: За матеріалами засобів масової інформації [Текст]. – Київ, 2000.
3. Українсько-англійський юридичний словник. – Київ, 2003.
4. Учебный словарь лингвистических терминов для иностранных студентов-филологов / И. Н. Кушнир, В. В. Мисенёва. – Х.: ХНУ имени В. Н. Каразина, 2016. – 86 с.

7.3. Інтернет-ресурси

Сайти з посиланням на джерела для вивчення української мови як іноземної:
<http://petitepolyglot.com/%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D1%81>

– www.facebook.com/UFFORia/

– <https://loyer.com.ua/uk/sajti-dlya-vivchennya-ukrayinskoyi-movi-dlya-ukrayintsiv-ta-inozemtsiv/>

Сайти з посиланням на джерела із вивчення теорії української мови:

– <https://edera.gitbook.io/laifhaki-z-ukra-ns-ko-movi/>

– <http://ukrainskamova.com/>

Сайти з посиланням на джерела із вивчення лексики та фразеології української мови:

– <http://rid.ck.ua/>

– <https://r2u.org.ua/>

Сайти з посиланням на джерела з тестування на визначення рівня володіння українською мовою:

– <https://www.facebook.com/emovaua/>

– https://www.youtube.com/watch?v=MNBTjHsV94Q&list=PL9aDK_7u4r7c9u1lieLlO9kRAmq7lCDiP

Сайти з посиланням на джерела з граматики та пунктуації в українських текстах:

– <https://languagetool.org/uk/>

Сайти з посиланням на вивчення правопису української мови:

– <https://webpen.com.ua/>

– <http://www.mova.info/>

<http://ukrainskamova.com/>

Сайти з посиланням на джерела із вивчення словотвору української мови:

– <https://slovotvir.org.ua/>

Сайти із посиланням на словники з української мови:

– <http://abbrs.info/>

– <http://slovopedia.org.ua/>

– <https://languagetool.org/uk/>

Сайт із посиланням на безкоштовний он-лайн курс «Українська за 27 років»:

– <http://lviv1256.com/lists/na-prometheus-vidkryly-reiestratsiiu-na-bezkoshtovnyu-onlayn-kurs-ukrains-ka-za-27-urokiv/>

Юридичні сайти, портали та ресурси: 100+ корисних посилань для юристів:

– <https://loyer.com.ua/uk/yuridichni-sajti-portali-ta-resursi-100-korisnih-posilan-dlya-yuristiv/>

Сайти з інтерактивними програмами для вивчення української мови:

– <https://newjustice.org.ua/uk/video/multfilm-dlya-ditej-na-pravovu-tematiku-kin-proti-hom-yaka/>

– <https://newjustice.org.ua/uk/video/multfilm-dlya-ditej-na-pravovu-tematiku-slon-proti-zhirafi/>

– <https://zkg.ua/blog/video-pravova-tematyka/>

– <https://newjustice.org.ua/uk/video/videorolik-putivnik-vikonavchogo-provadžhennya/>

- <https://www.youtube.com/watch?v=1hMdWwgS7y4>
- <https://www.youtube.com/watch?v=Z42QICYLN9Y>
- <https://www.facebook.com/watch/?v=2021479064576900>

Пробний тест на визначення рівня володіння українською мовою:

<https://testderz.com/dm/>

https://mova.gov.ua/storage/app/sites/19/uploaded-files/zrazok-ispitovoi-roboti-1.pdf?fbclid=IwAR0DgEkzL_HtJVGvrAN7AVf_w7Oh1SGDMIS9JILBX2QvZiCK2E6vqaIRzyM

Сайти міжнародних юридичних компаній:

- www.justia.com/
- www.out-law.com/
- www.separation.ca/
- www.simmons-simmons.com
- www.slaughterandmay.com
- www.youtube.com/user/lawinfo/featured

Сайти професійних організацій юристів:

- www.barcouncil.org.uk
- www.ibanet.org
- www.lawsociety.org.uk

Інформаційно-консультативні правові сайти:

- www.findlaw.com/
- www.inbrief.co.uk/
- www.nolo.com/
- www.unlockthelaw.co.uk/

7.4. СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри іноземних мов № 2.

http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=147:kafedra-inozemnix-mov-2&Itemid=151

7.5. Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни

Відкритий доступ до он-лайн ресурсів можливий в аудиторії 703, залі бібліотеки (вул. Динамівська, 4), в Навчально-бібліотечному комплексі (вул. Пушкінська 84-А).